

Vážené dámy, vážení pánové!

Je mi velikou ctí, že vás mohu pozdravit při této příležitosti. Dovolte mi, abych tlumočil co nejsrdečnější pozdravy předsedy vlády Petra Fialy, který se ze zdravotních důvodů musel z dnešního slavnostního večera s velkou lítostí omluvit. Zítřka budeme slavit Den boje za svobodu a demokracii. Svátek, jemuž říkáme přirozeně a jednoduše 17. listopad. Jeho výjimečnost spočívá v tom, že připomíná událost, kterou mnozí z nás osobně zažili a mají ji stále v živé paměti. Pátek 17. listopadu 1989 však změnil život nejenom pamětníkům, ale i všem, kteří přišli po nich. Připomínáme si už 34. výročí Listopadu a v naší zemi žijí už nové generace, které osobní prožitek roku 1989 nemají. Ani pro ně ale není tento oslavovaný okamžik něčím vzdáleným či zaprášeně dějinným, protože ho zažili minimálně jejich rodiče.

I to je důvod, proč 17. listopad má ze všech našich českých státních svátků nejvíce - v tom nejlepším slova smyslu - charakter lidové oslavy. Na mnoha místech naší vlasti se lidé spontánně scházejí, aby si připomněli, jak krásné je mít svobodu a demokracii. Lidé v ulicích jsou navíc symbolickou připomínkou i metaforou toho, že právě svobodu a demokracii nám před 34 lety nevybojovalo nějaké rozhodnutí

několika jednotlivců či snad zákulisní dohoda úzkých elit. Za svobodnou společnost vděčíme tehdejšímu vzednutí občanských demonstrací v ulicích českých, moravských a slezských měst. I to mají v myslích všichni, kteří nedaleko odtud na Národní třídě a v mnoha dalších městech a obcích po celé naší zemi budou zítra zapalovat svíčky. A připomínat si, jak v roce 1989 občanské protestní hnutí rozzářilo čtyřicet let trvající noc nesvobody a totality.

Tento svátek v sobě ovšem obsahuje i tragickou stránku našich národních dějin. Tu ztělesňuje 17. listopad 1939. Na propojení nacistických zločinů s koncem komunistické zvěle se nám ukazují oba hlavní nepřátelé svobody a demokracie ve 20. století. Ve spojení let 1939 a 1989 také vidíme, že náš národ nejsme jen my všichni, kteří dnes v naší vlasti žijeme. Tvoří ho generace před námi a generace, které přijdou po nás.

17. listopad v sobě spojuje dva okamžiky našich národních dějin, které zdůrazňují, jak důležitá je svoboda, demokracie i nezávislost. Prožili jsme nelehké 20. století. Naši předci museli svobodu a demokracii opakovaně vykoupit krví i vlastními životy. Bez nich by dnes naše vlast vypadala jinak. I to je silná myšlenka státního svátku. Myšlenka, která nám

navíc zdůrazňuje, že boj o svobodu a demokracii neskončil, ale trvá.

Budeme-li demokracii, svobodu a nezávislost brát za jakousi přirozeně existující danost, brzo o ně přijdeme. Jejich nepřátelé totiž nezmizeli, jen mají jinou tvář. Cíle nejrůznějších autoritářů zůstávají stále stejné. Jsou jimi popření rovnosti všech lidských bytostí a potlačování jedinečnosti každého z nás. A je jedno, zda propagují jakýsi revanš za rok 1989, chtějí se dokonce vrátit před tehdejší Listopad, nebo vymýšlejí stále nové a jakoby moderní antidemokratické ideologie.

Se svobodou a demokracií to je jako se vztahem dvou lidí. Když o něj nepečujete, časem se rozplyne a zmizí.

Naše vlast našťestí měla a má řadu významných demokratických osobností, které toto měly vždy na paměti. Patřil mezi ně i nedávno zesnulý Karel Schwarzenberg. Muž, který svůj život zasvětil službě ve prospěch vlasti, svobody a demokracie. Rád bych mu proto právě dnes vzdal hold. Karel Schwarzenberg nám bude jako bytostný demokrat chybět. Jeho starost o svobodnou společnost inspirovala nespočet dalších lidí, kteří navazují na jeho odkaz. A v tom je velká naděje pro naši zemi a hodnoty, které společně sdílíme.

Děkuji za pozornost!

